

Csalogány.

— Állatmese. —

Irta: *Hönig Hugó*, VII. o. t.

Elhangzott hát az alkotó „Legyen”,
Nagy volt a munka s most az Úr
pihen.

Szemét elégűlten körülveti —
Es im' a hódolóknak ezrei:
Örömsugárzó lelkesült sereg
Riadva jó: „Hozsanna, üdv neked!”
S a bércz, a völgy, az erdő és hegyek
Riadva zúgják: „Isten, üdv neked!”

Mi szép a lét ez első hajnala!
Sugárzó trónján ül az ég Ura,
Körötte ott mindannyi angyala,
Fején csillagból fonva korona,
Jóságosan a hódolókra néz
S jóságot még több jósággal tetéz.

Biztatva szól az Úr: „Előre hát!
Meghallgatom bárki kívánatát.”

Örömiradva zúg fel mindahány
S az Úr elé megyen egymásután.
Elől az ember lépdél, nőt kíván:
Nem élet így az élet: egymagán.
Utána jó az állat sorra mind
S az Úr mindenkinek jósággal int.
A sasnak át erősebb karmokat,
A szarvasnak még karesubb derekat,
A nyulnak gyorsabb lábak kellenek,
A ló kér délcezegebb, szebb termetet,
Es minden állat mást meg mást kíván,
Tovább vonul aztán egymásután.
S az Úr kegyes, jóságosan figyel,
El is nyeri mind, a mért esdekel.

De im', ott elvonultan, egymagán
Áll búslakodva a kis csalogány.

Az Úr meglátja, hívja kegyesen
S a csalogány a trón elé megyen.

És mond az Úr: „Szólj bátran, kis
madár,
Szived mitsem kíván, mire se vár?”

„Kegyedre én hogy' volnék érde-
mes?!

Tudod Te jól, Uram, hogy mit teszesz.
Megadtál mindent, nincs több óhajom
S csak hála az, mi zenghet ajkamon:
Hiszen oly jó vagy s oly kegyes!”

S az Alkotó szívének tetszik ez,
Sugárból szőtt trónjáról im' lelép
S a csalogányhoz szólni kezd ekkép:
„Szerényen mitse kérsz bár, kis madár,
E szerénységed jutalomra vár:
Ajkadra büvös-bájos dalt adok,
Hogy enyhíts bűt, hogy gyógyíts bá-
natot.

Erdő mélyének édes dalnoka,
Te léssz a szenvedőnek vigasza.”

S az angyalok csapatja sorra mind
A kis madárra csókot csókra hint,
S e csók azt dálnokká avatja fel.

— A szerénység ily jutalomra lel.

S azóta csendes, méla alkonyon,
Ha szívre száll a titkos fájdalom
S az ember bánatosan elmereng:
A csalogány büvös danája zeng;
S erdő mélyének édes dalnoka
A búsnak, szenvedőnek vigasza.

b) A budapesti VII. k. állami főgymnasium részéről beküldetett:

Állatvédelem a középiskolában.

Irta: *Köpesdy Elemér*, VIII. o. t.

„Más szemében a szálkát is, a magáéban még a gerendát
sem látja. „Ez fordul elő százszor és ezerszer éltünk napjaiban.
Ezt teszi a paraszt, a hotentotta és még bármely uralkodó.
Ez fordul elő a tanuló életében is számtalanszor. Irunk sok-
sok leírást, elbeszélést, verset és prozát, a melyekben óvjuk a
művelt és műveletlen népet az állatkínzástól.

És ha egy kicsit betekintünk a középiskolába, azt látjuk, hogy az állatvédelem, mely ma már akkora tért hódított magának, a tanulók közt még nagyon alacsony fokon áll. Ennek egyik fő oka, hogy a tanuló jóformán még gyermek, és így minden rosszra, különösen az állatkínzásra igen könnyen hajlik. Ehhez járul még a „vivisectio“, melyet az iskolában oly gyakran látnak a tanulók. A tanároknak azonban van mentőségük, mivel a czélszentesíti az eszközöket; czéljuk pedig nagy: a tudományok ismertetése és terjesztése. Kivánatos volna azonban, ha a tanárok lemondanának a vivisectióról és e helyett a tanulókat, épp a természettudományok tanításánál, az állatok iránti szeretetre és az állatvédelemre buzdítanák.

Hisz állatot kínozni barbarizmus, sőt még ennél is több, mert a barbárok csak emberi alkotásokat pusztítottak, az állat pedig Isten teremtménye.

És minő nézet az, hogy mi nevezzük magunkat civilizált népeknek, holott az állatvédelem a civilizáció első kelléke; nézzük meg az utolsó arabs nomád családot, vagy egy eszkimót, még az is együtt lakik jószágával, mert nagyobb sátrat építeni nem tud és lovát vagy más állatját kínozni nem akarja.

Civilizálódjunk tehát és ne tőrjünk, hogy az iskolában, hol a tanulók a művelődést tanulják, rászokjanak az állatkínzásra. Hanem mutassuk meg, hogy az állatvilág mennyi hasznot nyújt az emberiségnek és ezáltal terjeszszük az állatvédelmi eszméket. Ha pedig az emberiség érdekében az állatot megöljük, tegyük azt hirtelen és ne kínozzuk. Azonban mindig tartsuk szem előtt, hogy először az emberiség, azután a tudomány.

És ha bármit teszünk az állattal, képzeljük magunkat az ő helyébe, gondoljuk meg, hogy esnék nekünk az, ha velünk követnék el, mert hisz az állat is él, ő is érez.

b) Könyörülj az állatokon.

Irta: Szalay Elemér, VII. o. t.

Jelige: „Hej Rákóczi, Beresényi.“

Bandinak hívtuk. Nagy, fehér eb volt, lompos farkkal, hosszú, hegyes fogakkal, a melyek mindig olyan fehérek voltak, mint az elefántesont. Arra is emlékszem, hogy ha ugatott, hát az egész udvar visszhangzott tőle s a merre csak utánunk jött, mindenütt azt mondták rá, hogy hatalmas állat, a mi nekünk nem kevésbé tetszett, mert ez a hatalmas állat velünk szemben olyan volt, mint egy bárány. Együtt nőtt fel velünk. Mikor én kezdtem tudni magamról, már ott ezammogott a bölcsőm körül, mintha márt várt volna valakire, a ki majd az ő bozontos fejébe kapaszkodva teszi meg az első lépést. És az